

Aan:

Burgemeester en Wethouders en gemeenteraad van Berkelland

Berkelland, 27 juli 2021

Geacht college en gemeenteraad,

Via diverse kanalen en overlegstructuren hebben de kleine kernen en buurtschappen het RODE beleid bij u onder de aandacht gebracht. Tot op heden heeft dit niet geleid tot enig wenkend perspectief van de gemeente om een gedragen participatiemodel in te richten. Op 15 juli jongstleden hebben de kleine kernen en buurtschappen een vergadering belegd, waarbij unaniem tot de conclusie is getrokken dat alle kleine en buurtschappen zich niet gehoord voelen rondom de gehele energietransitie. Onlangs hebben wij allen een uitnodigingsmail gehad betreffende een algemene inspiratiebijeenkomst. Maar gezamenlijk hebben we nu het standpunt ingenomen dat éerst de juiste kaders voor de energietransitie vastgelegd moeten worden!

De herijking van het RODE beleid is daarbij de juiste aanzet, maar wij vragen u ons daar heel nadrukkelijk bij te betrekken. Tot heden is de communicatie over de invulling van de energietransitie ondermaats geweest rond RES, RODE beleid, over de werkelijke cijfers en berekeningen, maar recent ook over het zoekgebied K tussen Beltrum, Zieuwent, Groenlo en Ruurlo. We krijgen bijna de indruk tegen elkaar uitgespeeld te worden. Nu is het moment daar om hierin de juiste stappen te zetten.

We vertrouwen er op ook straks in het nieuwe Vergadermodel van de gemeenteraad bij de behandeling van de RES onze niet-politiek gekleurde maar wel échte boodschap namens de gemeenschap in te kunnen brengen. Maar vooruitlopend daarop hierbij alvast ons ONS gezamenlijke statement!

De aanleiding:

In Berkelland zijn er op dit moment bijna 140 hectare aan grootschalige zonneparken dan wel vergund of in procedure. Vrijwel in alle gevallen zijn en voelen omwonenden zich niet gehoord. Participatie (vanuit RODE) komt nauwelijks van de grond. Bij de laatste twee nog te vergunnen parken (circa 25 hectare) bestaat de eis van 50% lokaal eigendom. Maar bij alle eerder vergunde parken leveren de zonneparken voor de bewoners van Berkelland amper iets op. En dat kan toch niet de bedoeling zijn. Omwonenden ervaren overlast in de vorm van geluid, uitzicht, en landschapskwaliteit. Het gaat om ONS woon/leef gebied en daar willen WIJ in mee-denken, mee-praten en mee-profitieren!

Ons statement:

Verdere invulling van de energietransitie in Berkelland in ons buitengebied? **NEE, tenzij!**

NEE! Niet nog meer zonneparken of windmolens.

In Berkelland voldoen we in verhouding tot de RES Achterhoek al lang aan ons aandeel.

TENZIJ:

- de gemeente de juiste regierol in communicatie neemt naar de bewoners

De uitleg van de RES, de keuzes en berekeningen moet met niet aan 'de markt' over laten omdat er dan per definitie een ander belang aan hangt, waardoor verdeeldheid in de gemeenschap snel ontstaat!

- ook de alternatieven en opties van zon en wind nogmaals met de gemeenschap zelf gedeeld worden

Met hierbij ook de vraag of clustering of juist verdeling van wind heroverwogen kan worden zodat het hele buitengebied hierin kan meedenken en er dan een breder draagvlak ontstaat.

- er eerst aantoonbaar wordt vastgesteld wordt dat grootschalig wind geen gezondheidsschade oplevert

Zodat die bewoners die zich in een zoekgebied bevinden 100% garanties krijgen!

- en tot slot dat de gemeente ook de regie neemt zodat 100% van de winst uit die nieuwe zon en wind projecten in het leefgebied/gemeenschap blijft!

Met dit statement gaan we graag in gesprek over hoe dit in te vullen. Hierbij wel opgemerkt dat we als contactgroepen een vertegenwoordiging zijn van het buitengebied en dat we vanuit onze verbindende rol tussen gemeente en betrokkenen de communicatie middels dit schrijven willen opstarten. De primaire focus van 'de regie' moet gericht zijn op de direct betrokkenen en omwonenden. Met hen moet uiteindelijk een akkoord ontstaan.

Met onze rol als 'verbinder' hierbij alvast staccato enkele denkrichtingen/'oneliners' die we vanuit de brainstorm en onze gemeenschappen hebben meegekregen om in de komende vakantieperiode dit op u in te laten werken:

- Neem de regie in handen in plaats van verschuilen achter faciliterende juridische regelgeving en ook de markt! Ga de getallen zelf objectief en eerlijk met de burgers delen. Neem daarbij naast opbrengsten ook kosten daarin mee zoals kosten netwerkverzwaringen etcetera. Start om te beginnen met een open communicatie naar alle belangenorganisaties van de kleine kernen en buurtschappen. Alleen dan kunnen we samen werken aan maatschappelijk draagvlak.
- Ga als gemeenschap zelf de ontwikkeling doen in plaats van externe ontwikkelaars waarbij de échte winstmarges altijd buiten die gemeenschap blijven. Ga als gemeente die gemeenschap faciliteren! Of ga zelf de exploitatie doen en laat alle winst terugvloeien naar alle burgers (bijvoorbeeld verlaging OZB)! (voorbeeld exploitatie Windmolens door gem. Harderwijk)
- Maak lokale 'energygrids' waarbij stroom-opwek en -verbruik zonder tussenkomst van de grote energieleveranciers (winsten) tot stand komen. De voorbeelden zijn er! Lokaal is er ook hiervoor al zo'n alternatiefplan gemaakt (Zwolle-Hupsel-Holterhoek) waarbij men zich ook vooral richt op zon-op-dak dáár waar het ook verbruikt wordt.
- De clustering van grote windmolens als basis voor het zoekgebied? Is dit een duidelijke voorkeur vanuit de gemeenschap of vanuit een kosten-/batenmodel van Liander en 'de markt' (winst-model)? Volgt deze conclusie ook uit de raadpleging van de gemeenschap? Ga nogmaals in gesprek met het hele buitengebied met de vraag hoe de energietransitie anders ingevuld kan worden en of dan clustering van grotere windmolens de echte voorkeur geniet? Of is er toch een beter model denkbaar met eerst vooral zon-op-dak. Het steekt bewoners dat dát nog niet van de grond komt. Of ontstaat er niet een beter model bij combinatie van zon en kleinere windmolens die over een groter gebied verdeeld worden?
- Vanuit overheid dient natuurlijk invulling aan 'marktwerking' gegeven te worden. Maar kijk naar de mogelijkheden van de 'De Maatschappelijke Tender'. De regels voor marktconsultaties kun je daar in vastleggen van waaruit je toch een selectie kunt uitschrijven waarbij de partij die het meeste geld terug de gemeenschap in laat vloeien de selectie wint?

Concluderend: wij zijn ons bewust dat de energietransitie een gigantische opgave is, die we echt in de komende periode met elkaar als gemeenschap en overheid op moeten pakken waarbij we met dit statement onze (gezamenlijke) visie aangeven.

Richting de gemeenteraad vertrouwen we erop dat dit schrijven in de eerstvolgende raadsvergadering niet alleen als ingekomen stuk behandeld wordt maar ook hoe hieraan een vervolg gegeven wordt bij de herijking van RODE.

Richting College vertrouwen we er op, ondanks de al vele toezeggingen, dat er nu na de vakantieperiode een overleg komt met alle belangenorganisaties (zoals ook uitgenodigd begin december 2020), het college en eventueel afvaardiging van de gemeenteraad) om dit Statement ter bespreking op tafel te leggen. Om vervolgens met elkaar een nieuwe start te maken met heldere kaders en afspraken, goede communicatie wat resulteert in een breed gedragen aanpak van de energietransitie.

Met vriendelijke groet,

De belangenorganisaties van alle kleine kernen en buurtschappen
Beltrum, Hupsel, 't Loo, Voor-BeltrumAvest, Holterhoek, Rekken, Dijkhoek, Geesteren, Gelselaar, Haarlo,
Lochuizen, Noordijk, Rietmolen, Markvelde, deBruil, Veldhoek

Wel geïnformeerd, geen reactie van: Dijkhoek, Lochuizen, Markvelde, DeBruil, Veldhoek